

Η ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'—ΕΤΟΣ Α'—ΑΡΙΘ 43 ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 12 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1917

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ—ΔΙΕΥΘ. Δ. ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ

ΤΟ ΦΥΛΛΟΝ ΛΕΠΤΑ 10

ΞΕΝΗ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ

ΑΝΑΙΔΗΣ ΦΙΛΟΣ

ΠΙΝΑΚΟΘ. "ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗΣ,"

ΔΗΜΟΥ ΒΡΑΤΣΑΝΟΥ

Ο ΑΝΗΦΟΡΟΣ ΤΟΥ ΓΟΛΓΟΘΑ

— Στη λέσχη! διατάζει ο Στέφος εις τον σωφών, μόλις έβηκε μέσα με τον Μανίφη. “Επειτα έστράφη προς τον φίλον του, ο οποίος τον ένιπταζεν στα μάτια.

— Ξέρεις γιατί σέ θέλω και σένα και τον Ζυγούδη; “Εκείνος ο ήλιθιος, ο γυιός του Διευθυντού της Κτηματικής, μ’ έβαλε σέ μελάδες. Είναι τώρα κάμποσος καιρός που έχει φορτωθή της τηλεφωνητικής της Τραπεζής. Αυτή είναι συμπεθεροπούλα μου και μου τὰ ελεγε. “Ένα βράδυ λοιπόν, μόλις θά είχαν κλείση τὰ γραφεία, άκούω τὸ τηλεφώνου μου που πήγε να σπάση. “Ανοίγω και άκούω που μ’ έφώναζε ή Μίτσα και μου ζητούσε βοήθεια. Φαντάσου φίλε μου τον ήλιθιον! της έπετέθη βανασούατα μέσα στην καρπίνα του τηλεφώνου. Πηδών λοιπόν στο άμαξι και τρέχω, σου τον άρπάζω και τον κολλάω σε μιά γωνιά που δεν μπορούσε να σηκωθί. Αί λοιπόν δεν του έφθανε αυτό! Την άλλη μέρα πηγαίνω στην Κτηματική να ιδώ τον πατέρα του για ένα δάνειο που κάνουμε μαζί και άντι να τρυπώση κάπου, μου έκανε τον κόκορα μέσ’ στην αίθουσα του Διοικ. Συμβουλίου, που ήτον γεμάτη από γνωστούς και έσαλιάζιζε τὸ κτήνος εις βάρος της και εις βάρος μου χίλια δυό. Γυρίζω κι’ έγώ και του κόβω δυό χαστούκια που του φάνηκε ο παπᾶς βόδι.

— Και τώρα σου στέλλει μάρτυρας; αϊ; ελεπεν ο Μανίφης.

— “Ακριβᾶς.

— Καλά! θα τον διορθώσουμε με τον Ζυγούδη’ άνταπήντησε.

Είχαν φθάση στην ‘Αθηναϊκή Λέσχη και ο Ζυγούδης τους έπερίεμε στο άναγνωστήριον.

— Τι τρέχει Στέφο; ήρώτησε μετά τον σχετικόν χαιρετισμόν.

Ο Στέφος επανέλαβε τὰ διατρέξαντα και ο Ζυγούδης ειडे τὸ ρολόι του.

— Λοιπόν. Μη χάνουμε καιρό. Τώρα θα είναι στη Στρατιωτική Λέσχη. “Αντε Μανίφη, πάμε. Τή δουλειά μας την ξέρουμε.

— ‘Εδώ θα σᾶς περιμένω! τούς ειπε ο Στέφος την ώρα που έφευγαν, κρατών την μεγάλη πόρτα της εισόδου με τὰ τετραγόνα κροστάλλα.

— Καλά! ειπε ο Ζυγούδης και έφυγαν.

Ο Στέφος παρήγγειλε ένα τσάι και εκάθισε στο άναγνωστήριον. “Εκείνοι έπήγαν εις την Στρατιωτικήν Λέσχην και εύρησαν τον ταγματάρχη Κалόν.

— ‘Α μάλιστα Κύριοι! τούς ειπεν. Είμεθα εις την διάθεσί σας. Να τηλεφωνήσω εις τον κύριον Σεδέρη να έλθη άμέσως.

“Επροχώρησε προς τον διάδρομον και έβρυχηθή.

— Λογίας!

— Παρόν κύριε Ταγματάρχα! ειπε ένας ύπαξιωματικός τρέχων και σταματών κλαθόν.

— Πάρε τὸ τηλεφώνου και ζήτησε 14—72, είναι οικία Σεδέρη. Πές να έλθη ο κ. Σεδέρης στη Στρατιωτική Λέσχη άμέσως, που τον περιμένουν οι... φίλοι του.

“Εστράφη επείτα προς τους μάρτυρας του Στέφου:

— Αϊ! θα τον πάρουν! έναν καφέ.

Παρήγγειλε τρεις καφέδες και τους ώδήγησεν εις ένα μεμονωμένον δωμάτιον. Μετ’ ολίγον παρουσιάσθη ένας δεκανεύς και άνήγγειλε τον κ. Σεδέρη.

— ‘Οδήγησέ τον έδω! ειπε ο ταγματάρχης, σηκωνόμενος δια τον δεξιωθή. “Επειτα έκαμε τὰς απαραίτητους συστάσεις και εκάθισεν.

(Επειτα συνέχεια)

CATULLE MENTÉS

Η ΝΕΙΟΠΑΝΤΡΗ

ΔΙΗΓΗΜΑ

— Κύριε, ειπε η νεϊοπαντρη, πριν να με κάνετε πραγματικώς σύζυγον σας καθώς ο νόμος σᾶς παρέχει τὸ δικαίωμα, ώφειλα εις τον εαυτόν μου να σᾶς άπευθύνω μερικά λόγια, που δεν θα είναι άνευ επιδράσεως, ίσως, επί της εϋσεως της προσεγούς οικειότητός μας.

— “Ε; ειπε ο σύζυγος.

Και, γεμάτος εκπληξι, με τὰ χέρια στον άέρα, —αυτὰ τὰ χέρια που είχε ανοίξει και σηκώσε για τὸ πρώτο άγκάλιασμα, την κτύπησε, με τὸ στόμα δάνοιγτο.

“Εκείνη επανέλαβε, ξανθή, λευκή, με τὰ μαλλιά ξεπλεκα πάνω στο προσέφαλο, με τον ένα ώμο έξω από τὸ πουκάμισο που ήταν έτοιμο να πέση:

— “Αν σᾶς ελεγα, κύριε, ότι αισθάνομαι για σᾶς άλλο τι από μιὰ άποστροφή τελεία, θα είχατε τὸ δικαίωμα να με κατηγορήσετε ως ύποκρίτρια. Θά άπορύω αυτὴ τή μομφή. “Η αλήθεια είναι, ότι ποτε δεν μου άρξαστε κι’ αυτὴ μου ή άποστροφή δεν έκανε άλλο, παρά να μεγαλώνω, όσο έπλησιαζε ή ήμέρα του γάμου μας. “Αποστροφή πολὺ λογικά αιτιολογημένη! “Όποια κι’ άν είναι ή καλή σας, γνώμη περὶ του εαυτού σας, δε μπορείτε να άγνωíte δλότελα, ότι έχετε, τὸ κεφάλι φαλακρό και αίχμηρό, ώμοιο μ’ ένα, καρβέλι, ότι τὸ πᾶσι μέρος του κρανίου σας άναπαύεται σ’ ένα προσέφαλο από μαλακό και πιαδαρό κρέας, ότι τὰ μικρά σας κίτρινα μάτια, ραβδωτὰ από αίμα άκάρτα, είναι γεμάτα τσιμπλας, ότι κάτι βουρτσότριχες βγαίνουν από τὸ έσωτερικό των ρουθούνιόν σας, ότι τὰ χροκία χείλια σας, — των οποίων μόνη ή θεα άπομακρύνει για πάντα την ιδέα του φιλήματος, — είναι ζυμα με ‘κεινα, τὰ σχεδόν άνύπαρτα, των μουμιών στο τάφο του Σαίν-Μιγέν, στο Βορδᾶ. “Ενώ έγώ, σε ήλικία είκοσι χρόνων, είμαι γεμάτη από ένα αίμα ευγενές που σφριγᾶ! Και τὸ ζέαισιο τσαμπὶ της νεότητός μου ειγε δνειρευθη, κύριε ένα άλλο πατητήρι.

— “Ω! ειπε ο σύζυγος, πέφτοντας σε μιὰ πολυθρόνα, κατάπληκτος, με τὰ μπράτσα κρεμασμένα.

“Εκείνη εζήκολούθησε, με τὸ στήθος λίγο πειδ γυμνᾶ, χαμογελῶντας, με μιὰ φωνή γλυκειά και άργή.

— “Ω; προς τὰ ήθικά προτερηματά σας, με λύπη μου σᾶς όμολογῶ, ότι ή ύπαρξίς των δεν μου είναι, με κανένα τρόπο, άποδοδειγμένη. Πιστεύω ότι ύπάρχει ένα ζέαιρετο μέσον να μη με καταλάβετε, κι’ αυτό είναι τὸ να μιλω στη συνειδήσί σας! Προφανῶς, δεν έχετε παρά μιὰ ιδέα πολὺ άσαφὴ περὶ αυτών των ύψηλῶν αληθειών: ή άρετή, ο έρως, ή άφοσιώσις, ο ήρωϊσμός. Μιὰ φορά, τὸ εἶδα απ’ τὸ παράθυρό μου, που είχατε δώσει ένα φράγκο σε μιὰ ζητιάνα, και έπεριμένατε ύπομονετικά κατ’ απ’ τή βρογγή να σᾶς δώση ρέστα δεκαοκτώ πεντάρες! Κύριε, ειθε ο σύζυγός μου, αλλά ειθε ένας τιποταίνος. Είθε επίσης ένας βλάκας! Δίγως άμφοβλία, δεν μπορεί κανείς να ζητήση απ’ όλο τὸ κόσμο να ήχη πνεύμα ή να καταλαβαίνει τελείως τὸ πνεύμα των άλλων. “Αλλά είναι και βαθμίδες στη βλακεία και στο άκατανόητο! Έχετε κατεθεί τις τελευταίες μιὰ Κυριακή, είμαστε ήδη άρραβωνιασμένοι—μιὰ Κυριακή, στο σπίτι του Παστελου, πλάι μου, άκούσατε τὸ πρελούντιο του Λεαχριν μ’ ένα ύψος εκπληξείας, τόσο βλακῶδες, τόσο γεμάτο, τόσο αδύνατο να τὸ μιμηθί κανείς, που μοιρaban στα μάτια δάκρυα περιφρονητικού σίχτου!

Αυτός εξανέστη:

— “Αφοῦ είμαι άσχημος, άγενής και βλάκας, εφώναζε, γιατί με παντρευτήκατε; Παληθροῦμα!

— Κύριε, απήντησε εκείνη, τόκαμα, γιατί ειθε πλούσιος. Μάλιστα, γιατί ειθε πλούσιος. Το γρήμα, κύριε, είναι πολὺ καλό. “Έχετε γρήμα, γ’ αυτό σᾶς έπαινω. “Αδιάφορο με τί τοκογλυφιές, άτιμίες κι’ άλλες χίλιες δυό στεραρήσεις τὸ αποκτήσατε. Δεν τὸ ζεταζῶ διόλου αυτό. Παραραδέγομαί και εκτιμῶ τὸ αποτέλεσμα, χωρίς να άνοσηῶ δια τὰ μέσα. Το γρήμα δεν μυρίζει από τὸ βόρβορο, που προέρχεται! έχει τὸ αλακωπὸ άρωμα εκείνου που θά γίνη. Συγκρατεί τὸ δυνατόν όλον των γυμαιρών! Είναι ο θεός πραγματοποιός! “Ο “Ορφεύς ο “Αγιος “Αντώνιος, όλοι οι τρελλοί λάτραι του ιδεώδους—ώφειλουν να φυλάττονται του

να περιφρονούν τον παντοδύναμον μεταμορφωτήν. Είναι, το γρήμα, ο φωτοθέτης των διαμαντιών, ο ωραιοθέτης των γυναικῶν. Δίγως αυτό, τίποτε δεν ύπάρχει, τίποτε δεν ύφίσταται. Είχα ανάγκη, έγώ πτωχή άμορφη κόρη, γρημάτων, ες αιτίας των εκλεκτών ύφασμάτων και των εξωτικών επίπλων και των Βενετικῶν καθρεφτών, όπου ή ωραιότης διπλασιάζεται, και των άλλων που χρεμετίζουν εμπρός στο ανάλαθος, στη πετρωδή άμμο του πάρκου. Δυό μέσα είγα να τὸ αποκτήσω: τον κακό δρόμο ή τὸ γάμο. Διάλεξα τὸ γάμο, που δεν άτιμάζει. Θα μπορούσα να γίνω κοκότη, επροτίμησα να σᾶς κάμω άτυγή σύζυγον.

— Κυρία! ούρλιασε ο σύζυγος.

— Καταλαβαίνω, ότι αυτὲς ή ιδέες, νέες για σᾶς, σᾶς εαίνονται αρκετὰ παράξενες: θά της συνηθίσετε σιγά-σιγά. Μ’ όλα ταῦτα, κύριε, μου κάνετε τή χάρι να σηκώσετε λίγο τὸ παραπέτασμα του παραθύρου και να μου πητε, αν κανείς δεν περπατάει εμπρός στην πόρτα, σηκώνοντας τὸ κεφάλι προς τὸ μικρὸ φῶς του παραθύρου μας;

“Αποβλακωμένος από εκπληξι κι’ από λύσσα, ο σύζυγος, δε κινείταν καθόλου.

— “Ε, λοιπόν; ειπε ‘κεινη.

Κείνος εσήκωσε τὸ παραπέτασμα.

— Ναί, πράγματι, κάποιος, ένας άνθρωπος!

— “Ενας πολὺ νέος, κύριε, τόσο ώμορφος, όσο ειθε σεις άσχημος, τόσο ευγενής, όσο ειθε σεις άγενής, τόσο έξυπνος, όσο ειθε σεις βλάκας, τόσο πτωχός, όσο ειθε σεις πλούσιος. Είναι αυτός που θάναι ο έρωμένος μου, τή ίδια αυτὴ βραδυά, αν τὸ επιθυμῆτε.

Αυτὸ ήταν πολὺ μεγάλη άναίδεια! ο σύζυγος γλευαζόμενος ώρμησε κατ’ επάνω της: θά την εκτυπούσε, θα την εδάγκωνε, θα την εστραγγιλιζε. “Α! κύριε, αν με σκοτώσετε, ή κραγγή μου θάναι πολὺ άπίθανος! “Κάτω απ’ αυτὴ τή μουσρὴ ψυχραιμία, χαμήλωσε τὸ κεφάλι, άπεμακρύνθη, την εκύτταξε καλά επί πολὺ, με μάτια βλακῶς, δάνοιγτα.

“Εκείνη έτελειώσε:

— “Εργομαι στην ούσια. Σᾶς παντρεύτηκα, γιατί ειθε πλούσιος, αλλά ήθελα να μην είμαι ή γυναίκα σας, γιατί ειθε άποτρόπαιος φυσικῶς και ήθικῶς. “Αντιθέτως, μιὰ γαμένη επιθυμία με τραβάει προς τον νέο που περπατάει υπό τὰ παράθυρά μας. “Ακριβῆς κατάστασις: σεις, μιητός, αυτός, λατρευτός. “Ω! Ξέρω καλά ότι ειθε ο άφέντης μου, γιατί μ’ έχετε άγοράσει! μπορείτε, —άμέσως,—να μητε μέσα σ’ αυτὸ τὸ κρεββάτι, όπου μ’ έχουν ζαπλώσει και απ’ όπου σᾶς περιφρονῶ. Δεν θ’ άντισταθῶ! ύποτάσσομαι. Μετὰ την άγορά, ειθε ελεύθερος να κάμετε κατοχη. “Αλλά σκεφθητε καλά κύριε, ότι δεν θά βρῆτε τίποτε τὸ επαινετικό στον εαυτό σας, αν τὸ κάμετε αυτό. “Εκτός του ότι δεν θά λείψω να σᾶς δείξω την ήθρια μου, μήπως ειθε από κείνους που τρελλαινονται για την ωραιότητα των παρθένων, τὸ χρυσάφι των μαλλιῶν και τὸ χιόνι των στηθῶν; Την ήλικία σας άποασχολούν άλλες φροντίδες. Κύριε, ή ένωση θά άπέθῃ ένα φόρτωμα για μένα— και για σᾶς. “Ας γλυτώσωμε απ’ αυτὸ. Καί ή άλλη μέρα θάναι τρομερή. Ναί, τρομερή. Σᾶς δριχίζομαι, ότι, αν κοιμηθητε, δε θά γίνη αυτό παρά μιὰ ώρα, μέσα σ’ αυτὸ τὸ κρεββάτι, θα βγῶ αύρο, έγώ, για να πέσω στο λαϊμᾶ του πρώτου ανθρώπου, που θα συναντήσω. Στην αντίθάλαμο, στη σκάλα! “Αν με κάμετε γυναίκα σας, προσφυλαχθητε, θα είμαι μαιτρέσσα έλων! και αυτό, με μιὰ άποφασιστική παραφορά, δίγως μυστήριο, δείχνοντάς το, φωνάζοντάς το. Διώτε κάθε ύπρητῆ σας που δεν έχει άσπρα δακτυλοδεικτούμενος. “Α! σᾶς τὸ ύπόσχομαι! “Αλλά, αν συνεντά.—τι μικρὴ θυσία και πόση άνησυχία τὸ ολιγώτερο, τισως; —άλλά αν μισσανίζετε τὸ παράθυρο και χτυπῆτε τρεις

ΚΟΛΩΝΙΑ ΑΡΙΣΤΗ
 ΕΥΡΙΣΚΕΤΑΙ ΜΟΝΟΝ ΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΡΓΑΔΟΥΡΗ
 ΟΔΟΣ ΕΔΟΥΑΡΔΟΥ ΩΡ ΑΡ 7.

ΤΗΣΙΣ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΛΕΩΝΗ

φορές τὰ χέρια σας καὶ ξαναγορίστε, δίχως θόρυβο, σ' ἓνα μακρυνό δωμάτιο, ἀφίπτοντας τὴν πόρτα μισοανοικτὴ γιὰ νὰ μὴ κείνος τοῦ διαλέξει: "ὦ! τότε, ἀλλάσσει τὸ πρᾶγμα. Ἡ προσβολὴ τῆς τιμῆς σας θάνα ὅταν νὰ μὴν ἔγινε. Ἀποῦ θὰ μείνη γιὰ πάντα μυστικὴ! Ὅθ' εἰσθε ἀτιμω βέβαια! ἀλλὰ μ' ἕναν τρόπο ποῦ δὲ θὰ προσβληθῆ καθόλου ἡ φιλοτιμία σας" καὶ σὲς μάλιστα θὰ φθάσετε στὸ σημεῖο νὰ πιστεύσετε, ὅτι δὲν ἔγινε τίποτε. Σκεφθῆτε καλὰ, κύριε. Θέλετε νὰ γινῆ ἕναν ἔρωμένο κρυφῶ, ἢ εἰκόσι φανερούς; τὸ πρῶτο, εἶναι κείνο ποῦ σᾶς συμβουλεύω, σὰν καλὴ φίλη! ἄλλως τε, θὰ γυρετε καὶ τὴν εὐγνωμοσύνη μου ἐξασφαλισμένη καὶ μάλιστα, αὐτὴ τὸ πρῶτ', στὸ οἰκογενειακὸ πρόγευμα, ὅταν θὰ σᾶς κυττάζω, θάνατριχιάζω, σὰν νὰ μὴ τὸ θέλω, καὶ θὰ κοκκινίζω μ' ἀφέλεια, ποῦ θὰ σᾶς κάμουν μεγάλη τιμὴ.

Αὐτὸς ἦταν, σχεδόν, ὁ λόγος τῆς νεοπαντρῆς. Τί ἔκαμε ὁ σύζυγος; ἐστραγγάλισε τὴν ἀδιάντροπη, ὅπως τούρθε μιά στιγμή τὸ ἀξέπαινο σχέδιο, ἢ πέθανε ἀπὸ καμμιὰ ἐγκεφαλικὴ συμφορῆσι ὀφειλομένη στὴν πολὺ παράφορη συγκίνησι τῆς ἐκπλήξεως καὶ τοῦ θυμοῦ; δὲν ξέρω. Αὐτὸ τὸ διήγημα δὲν ἔχει λύσι' ἐν τούτοις ὁ Βαλεντίνος βεβαιώνει, ὅτι, περνοῦντας κείνη τὴ νύκτα κἀτ' ἀπ' τὰ παράθυρα τῶν νεοπαντρῶν, ἄκουσε, ἐνῶ περπατοῦσε, τὸν κρότο τριῶν κτυπημάτων τῶν χερῶν, ἀγὰ καὶ διακριτὰ.

Μετέφρασις ἀπὸ τὸ Γαλλικόν.

ΤΑΚΗΣ

ΤΟ ΓΡΑΦΤΟ

Τὴ νύκτα ἐπάνω στὸ προσκέφαλό μου
Ἐπρόβαλε μιὰ κάτασπρη μορφή
Μ' ἓνα μαχαίρι στέκει στὸ πλευρό μου
Καὶ μ' ἀναμμένο μάτι μὲ θεωρεῖ

Τρομάζω κ' ἀπομένω παγωμένη
«Εἶμαι μοῦ λέγει τότε, ἡ Συμφορὰ,
Μὴ σκιάεσαι παρθένη ἀγαπημένη,
Σ' ἀγάπησα δὲ θὰ σ' ἀφήσω παιδί.

Πιστὴ μου φίλη, θὰ σ' ἀκολουθήσω
Μέσ' τ' ἄνθη, μέσ' τ' ἀγκάθια, ὅπου διαβῆς,
Τὰ βήματά σου δὲν θὰ παρατήσω
Μηδὲ στὸ μνημα σου ὅταν κατεβῆς».

— Φύγε ἀπὸ μένα, σκιά καταραμένη!
Μὲ στεναγμὸ πνιγμένο τῆς μιᾶς
Μ' ἀκλόνητη σὰν βράχος ἀπομένει
«Εἶνε, μοῦ λέγει, τῆς μοῖρας σου γραφτό.

Εἶσαι λουλοῦδι ταπεινὸ ἀπὸ μνημα
Κυπαρισσοῦ λουλοῦδι σκοτεινὸ
Σ' ἐπότησε, σ' ἀνάθρεψε τὸ κρῖμα,
Στὸ χιόνι ἀνθίζεις πάντοτε χλωμό.

Κι' ἐγὼ, τὸ μαῦρο πείσμα τῆς σὰν εἶδα
Τινάζομαι, πετιέμαι ξαφνικά
Καὶ τῆς φωνάζω.—Θέλω τὴν ἐλπίδα
Ποῦ λάμπει μέσ' τῆ νεοότη μου γλυκά.

Καὶ τοῦ ἔρωτα τοὺς κεραυνούς, τὰ πάθη
Τῆς λάμψης, τῆς ιδέας τὰ φιλιὰ.
Μ' αὐτὰ θὰ βλέπω στῆς ψυχῆς τὰ βᾶθη
Φύγε, κακοῦργα ὦ! Φύγε μακρὰ...»

Κι' ἐκείνη μοῦπε: «Ἡ δόξα ξεφυτρώνει
Λουλοῦδι στὴν πολυπαθὴ καρδιά,
Ποῦ ὁ στεναγμὸς, ὁ θρήνος τὸ μυρόνει
Ποῦ ἔχει τὸ δάκρυ, τὸ σίμα γιὰ δροσιά.

Φτεροτύγασμα κρῖνο ψυχῆς—ὁ πόνος
Τοῦ πνεύματος τῆς ἀστραπῆς γεννᾷ
Αὐτὸς παλεύει, καὶ νικάει μόνος».
Κι' ἐγὼ τῆς λέω... «Μείνε Συμφορὰ».

ΠΗΝΕΛ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΕΡΙ ΥΠΟΒΡΥΧΙΩΝ

Ὡς κατωτέρω βλέπομεν, αὐτὸς ὁ φοβερός ἀπὸ θαλάσσης ἔχθρος ἦτο γνωστός ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν. Ὁ Roga Bacon δοκίμασε ἐξῆς κατὰ τὴν δεκάτην τρίτην ἑκατονταετηρίδα γράφει περὶ υποβρυχίων.

Τῶν πλοίων τούτων ἔκαμεν χρῆσιν καὶ ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος, ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ θαυμάσῃ τὸν κόσμον τοῦ πυθμένος τῆς θαλάσσης, Τὰ αὐτὰ μέσα, λέγεται ὅτι μετεχειρίσθη καὶ ὁ Κουίντιος Κούρτιος κατὰ τὴν πολιορκίαν τῆς Τύρου. Κατὰ τὸν Πλούταρχον, οἱ δύο ἑρασταὶ Ἀντώνιος καὶ Κλεοπάτρα διασκεδάζοντες, συχνὰ ἀλειον ἐν τοῖς ὕδασι τοῦ Νεῖλου. Θέλων ὁ Ἀντώνιος νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν Κλεοπάτραν ἐνθαυρῶνσά αὐτὴν κατὰ τὴν ἀλείψαν τῆς, μετεχειρίσθη τοιοῦτον υποβρυχίον σκάφος, τὸ ὅποιον ὤπισεν δι' ἑνὸς καταλλήλου ὕδου ἔχοντος μεθ' ἑαυτοῦ ποσότητα μεγάλαν ἰχθύων οἷς προσήρατα εἰς τὴν ἀλειυτικὴν ράβδον αὐτῆς. Τὸ μυστήριον τοῦτο ἀνακαλύψασα αὐτὴ, χωρὶς ποσῶς νὰ φανερωθῆ, μετεχειρίσθη ἕτερον δύτην, τὸν ὅποιον ἐπίσης ὠπλῖσε δι' ἰχθύων, ἀλλὰ τεταρτερευμένων. Ἀσβεστον γέλωτα προὔξηνσεν ἡ ἐμφάνισις τεταρτερευμένων ἰχθύων ἐπὶ τοῦ ἀγκίστρου τοῦ Ἀντωνίου, εἰς τοὺς παρατυχόντας ἐκεῖ αὐλικούς θαυμάζοντας τὸ μυστήριον τοῦτο.

Κατὰ τὸ 1549, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ Καρόλου τοῦ Πέμπτου, δύο Ἕλληνας κατήλθον εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης διὰ λέμβου μεταλλικοῦ, ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν καὶ λαμπάδα ἀνημμένην ἀνήλθον δὲ ἀδιάρροχοι καὶ λιγνίαν εἰσέτι ἀνημμένην.

Κατὰ τὸ ἔτος 1578, ὁ Ἄγγλος William Bourne παρουσίᾳ σχεδίου υποβρυχίου πλοίου, δυναμένου νὰ φέρῃ δύο δεκά τοὺλάχιστον ἄνδρας, ἀλλ' ἔνεκεν ἐλλείψεως χρημάτων ἐβράδυνε νὰ πραγματοποιηθῆ.

Ὁ Cornelius Debrrel κατὰ τὸ 1624 ἐναυπήγησε τοιοῦτον υποβρυχίον πλοῖον, ἀνακαλύψας συνάμα καὶ θευστόν τι ὄπερ εἶχε τὴν ιδιότητα νὰ καθαρῆ τὸν μεμολυσμένον ἀέρα, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν ἠδυνήθη νὰ πραγματοποιηθῆ τὸ σύστημα τοῦ, ἀποθανὼν ἐξ ἐγκεφαλικοῦ νοσήματος.

Μετ' αὐτὸν ἕτερος Ἄγγλος ἐφευρεν ἄλλο σύστημα υποβρυχίου πλοίου, ὅπερ συνέκειτο ἐκ μεγάλου δερματινοῦ σάκκου, δυναμένου νὰ φέρῃ 250 λίτρας καθαροῦ ἀέρος. Εἰς τὸ σύστημα τοῦτο εἰς μόνος ἄνθρωπος ἠδύνατο νὰ χωρῆσθαι, διότι ἀνωθεν τοῦ σάκκου ὑπῆρχε μέγας ἰσχυρὸς φακὸς ἐφαρμοσμένος ἐπ' αὐτοῦ, ὥστε νὰ δύναται ὁ ἐντὸς νὰ βλέπῃ ἔξωθεν, ἐμπροσθεν δὲ τοῦ σάκκου ὑπῆρχον δύο ὀπαὶ διὰ τῶν ὁποίων ἐξήρχοντο αἱ χεῖρες, κατὰ τὴν ἕτεραν δὲ διὰ τῶν ὁποίων ἐξήρχοντο οἱ πόδες. Διὰ τοῦ συστήματος τούτου, ὁ ἐφευρέτης ὄχι μόνον ἠδύνατο νὰ περιπατῆ ἐν τῇ θαλάσσει, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐργάζηται ἐντὸς αὐτῆς. Τὸ σύστημα τοῦτο δὲν ἔλαβε σπουδαίας ἐφαρμογὰς καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐγκατελείφθη.

Κατὰ τὸ 1692, ὁ Παπίνος ἐπαρουσίασεν ἕτερον σύστημα υποβρυχίου πλοίου διὰ τοῦ ὁποίου ἠδύνατο ὁ ἐντὸς εὐρισκόμενος νὰ κινή κώπας πλευρικής, ἠδύνατο δὲ τάχιστα νὰ βυθίζηται καὶ νὰ ἀνέρχεται ἐφοδιαζόμενος διὰ νέου ποσοῦ ἀέρος.

Κατὰ τὸ ἔτος 1771, ὁ Ἀμερικανὸς Davia Rushuele ἐκ Connecticut πρῶτος συνπλάβε τὴν ιδέαν νὰ μετεχειρίσθῃ τὰ υποβρυχία πλοῖα ὡς ὄργανα πολεμικῆς κατὰ τῶν ἐχθρῶν, καὶ πράγματι παρουσίᾳ σχεδίου τοιοῦτον τὸ ὅποιον ἐπεμψεν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῶν ἐπιστημόνων.

Διὰ τοῦ πλοίου αὐτοῦ, ὡς διετινέτο ὁ ἐφευρέτης ἠδύνατο νὰ προσβάλλῃ ἀπὸ τὸν πυθμένα τὸ ἐχθρικόν πλοῖον καὶ

ΜΕΓΑ ΖΥΘΟΠΩΛΕΙΟΝ Η „ΗΒΗ“

Διεύθυνσις : Ν. ΓΙΑΚΟΥΜΑΚΗ
Τὸ ἀριστοκρατικότερον καὶ καθαρότατον
Ἀθηναϊκὸν Κέντρον
ΖΥΘΟΣ ΠΑΤΡΩΝ ΜΑΜΟΥ
Γεύματα ἐπὶ παραγγελίᾳ—Τμήμα χορτοφαγίας.
ΠΛΑΤΕΙΑ ΟΜΟΝΟΙΑΣ.—Τηλεφ. 548

νὰ ἐπιφέρῃ τὸ ποθοῦμενον ἀποτέλεσμα. Τὸ πλοῖον τοῦ ἀνωτέρω ἐφευρέτου, εἶχε σχῆμα χελώνης ἀκίβως, καὶ διὰ μὲν τῆς κεφαλῆς εἰσῆρχοντο οἱ ὄνθρωποι, διὰ δὲ τῶν ποδῶν ἐσχηματίζοντο αἱ κώπαι, καὶ ὡς πηδάλιον ἤρακε ἡ οὐρά, ἐντὸς δὲ εἶχε κατοικουμένη δύο δεξαμενὰς ἐντὸς τῶν ὁποίων ἔδυται ἀέρα πιευσμένον. Κάτωθι τῆς κοιλίας ὑπῆρχε βάρος 200 περιπου λίτρων ἐκ μολύβδου, τὸ ὅποιον δι' εἰδικοῦ μηχανισμοῦ ἠδύνατο νὰ καταπίπτῃ καὶ νὰ χρησιμεύῃ δίκην ἀγκύρας. Ὅταν τὸ πλοῖον ἐπρόκειτο νὰ βυθισθῆ ὁ ἐντὸς εὐρισκόμενος μηχανικὸς ἐπίεζε διὰ τοῦ ποδὸς του κωλίαν τινὰ καὶ κάραινα τὸ πλοῖον ἐβυθίζετο, εἰσερχόμενον τοῦ ὕδατος ἐντὸς δεξαμενῆς εὐρισκομένης ὑπὸ τὴν κοιλίαν τοῦ σκάφους, ὅταν δὲ πάλιν ἐπρόκειτο νὰ ἀνέλθῃ ἐξήγαγεν τὸ ὕδωρ διὰ χαλκίνης τινὸς ἀνελίας.

Ἐμπροσθεν τοῦ πλοίου ὑπῆρχε προεξέχουσα αἰχμηρὰ μεταλλικὴ ράβδος ἧτις ἦτο συνδεδεμένη μετὰ κιβωτίου ἐμπροσθεντος ἐμπροστικῆν τινα ὕλην.

Καθ' ἣν στιγμὴν ἐπρόκειτο νὰ προσβληθῆ τὸ πλοῖον ἡ μεταλλικὴ ράβδος ὠθεῖτο ἰσχυρῶς δι' ἐλατηρίου καὶ προσκολλᾶτο ἐπὶ τῆς τρύπιδος τοῦ πλοίου. Μετὰ τὴν στερεάν ἐπικόλλησιν τῆς ράβδου ὁ ἐντὸς εὐρισκόμενος μηχανικὸς, ἔσπυεν μετὰ δυνάμεως λεπτῶν τι σχοινοῖν τὸ ὅποιον ἐσωτερικῶς συνεκοινωνεῖ με ἐλατήριον καὶ τοῦτο με σφύραγ ἐπὶ κωλύσει, ὁπότε ἐλάμβανε χώραν ἡ ἐκρηξις.

Ἀνοστῶς ὅσα πειράματα ἐγένοντο διὰ τοῦ συστήματος αὐτοῦ πάντοτε ἀπετύγγανον ἔνεκεν τῆς μὴ καλῆς τοποθετήσεως τῆς ναυκλαστικῆς μηχανῆς, καὶ τὸ ναύκλαστρον ἀνεφλέγετο μακρόθεν τοῦ πλοίου ὑπόνοιον ὑπερμεγέθη στήλην ὕδατος. Περιεγράψαμεν τὸ σύστημα τοῦτο, καθ' ὅτι μὲ ὄλας τὰς ἀποτυχίας καὶ ἐλλείψεις αὐτοῦ ὑπῆρχεν ἡ ἐντελεστάτη τῶν τοιοῦτων εἰδῶς ναυπηγηθειῶν λέμβων πρὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Bushnel καὶ πρὸδρομος τῶν σημερινῶν υποβρυχίων. Ἡ ναυπήγησις τοῦ πλοίου αὐτοῦ ἤρξατο ἀπὸ τὸ 1771 μέχρι τοῦ 1775 ὅτε καὶ ἐπεραιώθη, ὀνομασθέντος «ὑποβρυχίου Ἀμερικανικῆς Χελώνης».

Ὁ Bushnel λυπηθεὶς διὰ τὴν ἀποτυχίαν τοῦ πλοίου του καὶ τὴν ἀμέλειαν τῆς Κυβερνήσεως, μετέβη εἰς Γαλλίαν περὶ τὰ τέλη τοῦ πολέμου ὑπο τοῦ ψευδώνυμου Dr. Bush ἀπεβίωσεν δὲ κατὰ τὸ ἔτος 1826 εἰς ἡλικίαν 90 ἐτῶν διὰ τῆς ἀσποφραγίσεως δὲ τῆς διαθῆκῆς του, ἀνεκαλύφθη τὸ ἀληθὲς αὐτοῦ ὄνομα.

Μετὰ τὸν Bushnel ὁ Fulton παρουσίασεν ἕτερον σχέδιον καταδυτικῆς λέμβου πολὺ καλλιτέρας τῆς πρώτης, ἧτις προσῄετο διὰ δύο ἐλίγων παραλλήλων, καὶ ἐντὸς τρίτου εὐρισκομένου ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πλοίου καθέτως χρησιμεύοντος διὰ τὴν ἀνάδυσιν καὶ κατάδυσιν τοῦ σκάφους.

Ἄν καὶ πολλὰ πειράματα ἐγένοντο ἐν τῷ λιμένι τῆς Χάρβης καὶ Βρέστης οὐχ ἦτον ὅμως ὀλίγα τὰ εὐχάριστα ἀποτελέσματα. Μεταβὰς ἀκολουθῶς εἰς Παρισίους ἐναυπήγησεν ἕτερον λέμβον πολὺ μεγαλειότερον ἐπιμήκη καὶ φοειδῆ, ἣν ὀνόμασεν «Ναυτίλον». Τὰ προτερότερα τοῦ δευτέρου τούτου σκάφους ἦσαν σπουδαίοντα διότι δοκιμασθεὶς ὁ Ναυτίλος εἰς τὸν Σηκουάνα τῷ 1801, ὁ Fulton ἠδυνήθη νὰ ἐκτελέσῃ ἀναδύσεις καὶ κατάδύσεις πλέον τῆς ἡμισίας ὥρας, με πορείας καὶ ἐλιγμοῦς διαφόρους ἐν τῷ βυθῷ τῆς θαλάσσης, ἐξῆλθεν δὲ τοῦ σκάφους φέρων εἰσέτι τὴν λαμπάδα ἀνημμένην.

Τὴν 3 Ἰουλίου 1802 ὁ Fulton ἐξετέλεσε πειράματα εἰς τὸν λιμένα τῆς Βρέστης πολὺ περιεργα: ἐβυθίσθη εἰς βάθος 25 ποδῶν, διαμεινας πλέον τῆς ὥρας, τὸν δὲ φωτισμὸν διὰ λαμπάδος ἀντεκατέστησε διὰ φακῶν κρυσταλλίνων, δι' ὧν ἠδύνατο νὰ διακρίνῃ ἐντὸς τοῦ πλοίου καὶ τὰς ὥρας ἐπὶ τοῦ ὄρολογίου του. Τὸ πλοῖον τοῦτο ἠδύνατο νὰ ταξιδεύῃ καὶ δι' ἰστιῶν, ἔχον τὸν ἀπαιτούμενον ὀπλισμὸν, ἦτοι ἀρτέμονα

καὶ ἐν μέγα ἡμίλιον. Διὰ τῶν ἰστιῶν διήνυε 4—5 μίλια τὴν ὥραν, ὑπὸ δὲ τὸ ὕδωρ 1—2 μίλια περίπου ἔφερε δὲ καὶ κατάλληλον πηξίδα ἧτις ἐνήργει καλῶς καὶ ὑπὸ τὴν θάλασσαν καὶ ἐπ' αὐτήν.

Τὴν 7 Αὐγούστου τοῦ 1804, κατήλθεν εἰς πολὺ μεγαλιότερον βάθος ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ ἰσχυρὰν ἐκ χαλκοῦ δεξαμενὴν δυναμένην νὰ φέρῃ ἀρκετὴν ποσότητα πιευσμένου ἀέρος δι' 8 ὥρας.

Διὰ τοῦ συστήματος αὐτοῦ, ὁ Fulton ἠδυνήθη νὰ ἀνατινάξῃ εἰς τὸν ἀέρα πλοῖον τι εἰς τὸν λιμένα τῆς Χάρβης ὑπὲρ τὰ 25 μέτρα. Ἀπεπειράθη νὰ ἀνατινάξῃ καὶ ἕτερον Ἀγγλικόν, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν κατώρθωσε τοῦτο, ἔνεκεν τῆς ἀποτόμου ἀπομακρύνσεως τοῦ πλοίου.

Ἀκολουθῶς ἐναυπήγησεν ἕτερον πλοῖον 80 ποδῶν μήκους, 22 ποδῶν πλάτους καὶ 14 βάθους, τὰς δὲ πλευρὰς ἐνὸς ποδὸς πάχους, ἐκάλεσε δὲ αὐτὸ «Ἀλαλον», ἀλλὰ δὲν ἠτύχησε νὰ τελειοποιήσῃ αὐτὸ ἔνεκεν τοῦ ἀιφνιδίου του θανάτου.

Τὸ πλοῖον εἶχε κατασκευασθῆ διὰ 100 ἄνδρας καὶ ὁ ἐλιξ αὐτοῦ ἐστρέφετο διὰ στροφάλου ἰστούς καὶ ἰστία δὲν ἐφερον, καὶ ὅταν ἐβυθίζετο δὲν ἤκούετο οὐδὲις θόρυβος καὶ διὰ τοῦτο ὀνόμασεν αὐτὸ Ἀλαλον. Προϋτίθετο δὲ ἀργότερον νὰ ἐφαρμόσῃ καὶ τὸν ἀτμὸν ὡς κινήτικὴν δύναμιν.

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Fulton, μέχρι σήμερον πλείστα ὅσα συστήματα παρουσιάσθησαν, καθημερινῶς δὲ ἐπιφέρουν διαφόρους βελτιώσεις καὶ βλέπομεν σήμερον αὐτὸν τὸν φοβερὸν υποβρυχίον πόλεμον, ὡς καὶ τὰ μεγάλα ἐμπορικὰ ὑποβρυχία τῆς Γερμανίας τὰ ὅποια προσφέρουν πλείστα ὅσας ὑπηρεσίας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΟΡΠΗΣ

«ΤΟ ΥΠΟΒΡΥΧΙΟΝ»

Νέα σατυρικὴ ἐφημερὶς ἐκδομένη κατὰ Σάββατον μετὰ δύο πολυχρόνιους ὀλοσελίδους εἰκόνας, με σαρταριστὴ ὕλη, με καυστικὰς σατυρικὰς... τορπίλλες τῆς ὁποίας σκορπᾶται δεξιὰ καὶ ἀριστερά. Διευθυντὴς ὁ μοναδικὸς καλλιτέχνης καὶ πρῶην Διευθυντῆς τῆς «Ἐβδ. «Εἰκονογραφημένης» κ. **Ε. Παπαδημητρίου.** ΚΑΘΕ ΣΑΒΒΑΤΟΝ ΤΟ ΥΠΟΒΡΥΧΙΟΝ 10 λεπτά.

ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΟΝ
ΕΚΛΟΓΗΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΩΝ «ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗΣ»
Ψηφίζω τ... κ.
Εἰς τὸν Νομὸν _____
'Εν _____ τῇ _____ 1916
Ὄνοματεπώνυμον ψηφίζοντος _____

ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ ΠΑΛΛΗ & ΚΟΤΖΙΑ
ΟΙΚΟΣ ΙΔΡΥΘΗΣ ΤΟ 1870
ΔΙΑΔΟΧΟΙ Α. ΠΑΛΛΗΣ ΚΑΙ ΣΑ
Μεγάλα ἀποθήκαι χαρτῶν Ἐφημερίδων, Περιοδικῶν καὶ πάσης ποιότητος.—Μεγάλα ἀποθήκαι εἰδῶν Γραφικῆς Ὑλῆς.—Ἐργαστῆρια Καταστάτων, Φακέλλων, Φωτογραφικῶν χαρτονίων κλπ.—Τμήμα εἰδικὸν διὰ σφραγίδας ἐξ ἐλαστικοῦ καὶ μεταλλοῦ ὡς καὶ δι' ἐπιγραφὰς διὰ θύρας.—Ἀτμοκίνητον Τυπογραφεῖον με 10 πιαστήρια.
ΕΙΔΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΑ—ΕΠΗΣΚΕΠΤΗΡΙΑ ΣΤΙΓΜΙΑΙΩΣ

Τὰ **Ὄφθαλμικὰ** νοσήματα
Θεραπεύονται ἐν τῇ νῆα τελείᾳ κλινικῇ τοῦ ὀφθαλμολόγου
Σπήλιου Ι. Χαρχαμῆ
Τ. ὀφθηγητοῦ, Ὄφθαλμολόγου Σχολῆς Παρισίων κ.λ.π.
Ἀθήναι 27 ὁδὸς Μενάνδρου 27 Τηλέφωνον 654

ΠΑΠΟΥΤΣΙ ΚΟΜΨΟ!
ΠΑΠΟΥΤΣΙ ΣΤΕΡΕΟ!
ΠΑΠΟΥΤΣΙ ΦΘΗΝΟ!
ΠΕΤΡΟΣ ΚΩΣΤΑΚΗΣ
3-ΣΤΟΑ ΣΥΓΓΡΟΥ-3

ΚΑΛΛΙΤΕΧ. ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

“ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗΣ,”

ΦΟΥΣΚΟΔΕΝΔΡΙΕΣ